

Tárgy: pénzmosási szabályok megsértése (ügyfél-azonosítás elmulasztása)

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2022.F.180/5.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi

f e g y e l m i h a t á r o z a t o t:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd három rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért **í r á s b e l i m e g r o v á s** fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 30.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

I n d o k o l á s:

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A Budapesti Ügyvédi Kamara titkára 2022. március 21. napján hivatalos feljegyzéssel fordult a Budapesti Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosához, amelyben az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédi tevékenységével kapcsolatban a pénzmosási és azonosítási szabályok megsértését kifogásolta.

Előadta, hogy 2022. február 10-én a Budapesti Ügyvédi Kamara vizsgálói pénzmosás megelőzési helyszíni ellenőrzést végeztek a [...] számú határozat alapján és 3 db. ügy vonatkozásában az ügyfél-azonosítás körében hiányosságot állapítottak meg.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárást hivatalból elrendelte. Az eljárás alá vont ügyvédet felhívta arra, hogy 8 napon belül csatolja az ügyre vonatkozó releváns iratait, illetve tájékoztatta, hogy az ügyre vonatkozóan észrevételeket tehet.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd érdemi észrevételében személyi körülményeire hivatkozás mellett előadta álláspontját és elismerte az ügyfél-azonosítás körében mulasztását. Az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy valamennyi érintett személyt személyesen korábbról ismerte, egyik aláíró az édesanyja volt, illetve gyerekkori ismerősei, így semmilyen kétség nem merült fel a személyazonossággal kapcsolatban. Az eljárás alá vont ügyvéd csatolta az ügyre vonatkozó iratokat, amelyek között szerepeltek az ügyfél-azonosítási adatlapok, valamint a JÜB rendszer által kiadott adatlapok is.

A fegyelmi biztos kezdeményezte a fegyelmi eljárást az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

A fegyelmi biztos a tényállást a rendelkezésére álló dokumentumok, valamint az eljárás alá vont ügyvéd előadása alapján állapította meg. Az eljárás alá vont ügyvéd terhére róttá, hogy 3 db adásvételi szerződés kapcsán nem végezte el megfelelően az ügyfélazonosítást. A fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd három rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A tényállás:

A Budapesti Ügyvédi Kamara [...] számú határozata jelölte ki az eljárás alá vont egyéni ügyvédet, mint a pénzmosás megelőzése szempontjából ellenőrizendő praxist. A kamara munkatársai pénzmosás megelőzési helyszíni ellenőrzést végeztek az eljárás alá vont ügyvéd székhelyként megadott irodában.

A helyszíni ellenőrzés során a vizsgálók megállapították, hogy 3 db termőföldet érintő ingatlan adásvételi szerződés kapcsán az eljárás alá vont ügyvéd nem végezte el megfelelően az ügyfélazonosítást, JÜB-ölést egyetlen egy esetben sem végzett. Az ügyletek során a szerződő felek egyrészt az eljárás alá vont ügyvéd édesanyja, valamint a gyerekkori ismerősei voltak. Az eljárás alá vont ügyvéd utóbb a JÜB-ölést elvégezte.

.-.-.

A Fegyelmi Tanács az ügy tárgyaláson kívüli elbírálásáról döntött.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos írásbeli végindítványában a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat fenntartotta, az ügy valamennyi, így az enyhítő körülményeire is tekintettel írásbeli megrovás fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta a fegyelmi eljárás költségeinek megtérítése mellett.

A Fegyelmi Tanács határozata és jogi indoka:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 107. a) pontja rendelkezése szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 73. § (1) bekezdése előírja, hogy az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az ügyvédet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor terheli, ha az Üttv. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott alábbi ügyvédi tevékenységet:

a) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyონrész (részesezés) tulajdonának átruházása,

b) ingatlan tulajdonának átruházása,

c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,

d) bizalmi vagyónkezelési szerződés vagy bizalmi vagyónkezelés létesítésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat,

e) ingó vagyonelem, különösen pénzeszköz, pénzügyi eszköz ellenérték nélkül történő átruházása.

Az Üttv. 32. § (7) bekezdése alapján a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd – a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése érdekében – a (2)-(4) és a (6) bekezdés alkalmazásával azonosítja a jognyilatkozatot tevő személyeket, szervezeteket, valamint az azok képviselőjében eljáró személyeket. A törvényhely (8) bekezdése értelmében a magyar állampolgársággal vagy magyarországi lakcímmel rendelkező személynek a (7) bekezdés szerinti azonosítása során az okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd köteles a bemutatott okmányra vonatkozó, a (3) bekezdés szerinti adatokat igényelni, kivéve, ha az adatigénylésre az érintett személy vonatkozásában harminc napon belül már sor került.

A Pmt. 73. § (1) bekezdése meghatározza azokat a jogügyleteket, amelyekben az ügyvédet ügyfél-átvilágítási kötelezettség terheli.

Ennek teljesítése során köteles az ügyvéd az ügyfelet azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését – a bemutatott személyazonosító okiratok érvényességének ellenőrzésével – elvégezni (Üttv. 32. § és Pmt. 7. § a), továbbá a Pmt 8-14. §-ban szabályozott körben nyilatkoztatni.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és hivatásrendbeli szabályokat, és ezzel megvalósított-e az Üttv. 107. §-ában megfogalmazottakat kimerítő magatartást.

Az eljárás alá vont ügyvéd – általa is elismerten – mind a három vizsgált ügyben elmulasztotta az ügyfél azonosítási kötelezettségét, annak csak utólag tett eleget.

Fentiek alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az ellenőrzés által vizsgált ügyekben nem tett eleget az ügyfél-azonosítási kötelezettségének.

A Fegyelmi Tanács figyelemmel volt arra, hogy mindhárom esetben a szerződő felek egyrésztől az eljárás alá vont ügyvéd saját édesanyja, másrésztől a termőföld-szomszédai voltak, így mindenkit személyesen ismert. Ugyanakkor utal a Fegyelmi Tanács arra, hogy az ügyfélátvilágítás – és e fogalmi körbe tartozóan az ügyfélazonosítás – nem csupán adminisztrációs feladat, hanem a pénzmosás megelőzését és megakadályozását szolgáló kötelezettség. Az ügyvéd az ügyfelét a személyazonosító okmánnyal, a személyazonosító okmányt pedig a központi nyilvántartások adataival veti össze. Ennek elmulasztása a hivatkozott szabályok megsértését eredményezi. Az ügyvédség egyik fontos és nehezen kivívott kiváltsága, hogy a pénzmosási szabályokat saját hatáskörben ellenőrizheti, amelyet veszélyeztet az eljárás alá vont ügyvéd magatartása. A vonatkozó hivatásbeli normák – ingatlan adásvétel esetén – nem tartalmaznak kivételt a JÜB-ölési kötelezettség alól, így azon körülmény, hogy az egyik szerződő fél az eljárás alá vont édesanyja, nem adhat felmentést e kötelezettség teljesítése alól.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi vétséget szándékosan követte el. Az eljárás alá vont ügyvédnek kötelezettsége az általa végzett tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szabályzatok ismerete, az ismeretek hiánya, vagy a szabályok ismeretében az alkalmazásuk mellőzése nem mentesít a felelősség alól. Az ügyfél-azonosítás körében az ügyvédnek nincs mérlegelési jogköre, hogy ügyfelét mióta és honnan ismeri. A törvény kötelezően előírja az azonosítást, még hozzá a jogügylet létrejötte előtti időpontban. Az eljárás alá vont ügyvéd figyelmen kívül hagyta mulasztásának következményeit és azokba belenyugodott.

A büntetés kiszabásánál a Fegyelmi Tanács az Üttv. 110. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott írásbeli megrovás kiszabását tartotta jelen ügyben arányos büntetésnek. A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd javára értékelte, hogy a fegyelmi eljárásban együttműködő volt, nem vitatta mulasztását és a fegyelmi vétség elkövetését elismerte, valamint figyelemmel volt a fegyelmi előéletére is.

Kisebbsúlyal vette figyelembe a Fegyelmi Tanács, hogy az eljárás alá vont ügyvéd valamennyi ügyfelet jól ismerte, így fel sem merült benne a személyazonossággal kapcsolatos kétség. Értékelte azt is a Fegyelmi Tanács, hogy noha az utólagos JÜB adatszolgáltatás kérése a felelősség alól nem mentesít, de a felek személyazonossága legalább utólag megállapítható volt az ügylet kapcsán és e körben nem merült fel semmilyen probléma.

A Fegyelmi Tanács az ügy összes körülményét mérlegelve, az elkövetett fegyelmi vétség súlyát figyelembe véve, a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a kiszabott fegyelmi büntetést tartotta arányosnak a cselekménnyel.

Az Üttv. 127. § (1) bekezdése szerint egyszerű megítélésű ügyben a fegyelmi tanács a határozatát tárgyalás tartása nélkül hozza meg.

Jelen eljárásban a tényállás megállapítására a becsatolt dokumentumok megfelelő alapot szolgáltatottak, a tényállás aggálytalanul megállapítható volt. A releváns tényállás megállapítása szempontjából irányadó tényeket az eljárás alá vont ügyvéd nem vitatta, fegyelmi felelősségét elismerte. Fentiek alapján a tárgyalás mellőzése jogszerű.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az ügyvéd felelősségét megállapította, a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat 40.1. és 40.2./b. pontja alapján kötelezte a 30.000.-Ft átalányköltség megfizetésére.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2022. október 24. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2022. F. 180.)